

VERZORGEN EN KWEKEN VAN KONINGSPYTHONS, *PYTHON*
REGIUS, IN HET TERRARIUM.

Door: Christine en Klaus-Peter Lehmann, Wieland-
strasse 10, 4850 Weissenfels, D.D.R.

Inhoud: Inleiding - Gedrag - Mijn dieren en terra-
rium - De kweek - Het uitkomen van de eie-
ren.

INLEIDING

In 1979 had ik het grote geluk 2 mannen en 2 vrou-
wen van *Python regius* te verkrijgen. Zoals alle
pythonsoorten, is ook *Python regius* beschermd en
komt voor op appendix II van de Washington conven-
tie.

Deze uit west en centraal Afrika stammende slang
heeft een zeer aantrekkelijk uiterlijk.

De grondkleur is goudgeel, waarover grillige don-
kerbruine tot zwarte dwarsbanden lopen, waartussen
zich vaak donkere vlekken bevinden. In de bovenlip-
schilden (supralabialen) bevinden zich aan iedere
kant vier warmtegevoelige groeven, die voor het
opsporen van warmbloedige prooidieren dienen.

Volwassen dieren kunnen een lengte van 1,5 m be-
reiken. Ook zijn er exemplaren van 2 m bekend. Dit
is echter een uitzondering.

Daar mannetjes kleiner blijven dan wijfjes kan
men bij even oude dieren het geslacht door de
grootte onderscheiden. Daarnaast hebben wijfjes een
wortelvormig afgezette staart, terwijl bij manne-
tjes de staartbasis, door de aanwezige hemipenis,
enigszins verdikt is. Toch moet men bij deze be-
oordeling voorzichtig zijn, want vlak voor de ont-
lasting is de anus bij de mannetjes verdikt en
geeft hetzelfde beeld als bij de wijfjes. Het ze-
kerste middel tot geslachtsbepaling is het sonde-

ren. Er zijn geen verschillen tussen de sexen in het aantal subcaudalen en de lengte van de sporen.

GEDRAG

Bij oppakken of verstoring rolt de koningspython zich balvormig op met de kop tussen de kronkels. Aan dit gedrag dankt hij de bijnaam "balpython". Dit passieve verdedigingsgedrag geldt niet algemeen, want één van mijn dieren rolt zich ter verdediging niet op, maar, bijt in plaats daarvan bliksemsnel toe. Doordat *Python regius* voor reuzenslangen in verhouding klein is en fraai van uiterlijk, zou de koningspython een geschikt terrariumdier zijn, ware het niet dat het zo'n uitgesproken voedselspecialist is.

Eetperioden, die af en toe optreden, zouden door de verzorger benut kunnen worden door extra te voeren. Daarbij blijkt soms een voorkeur voor muizen, ratten, of goudhamsters. Ook kan het voorkomen, zij het niet vaak, dat een dier eendagskuikens accepteert. Al met al is de koningspython een moeilijke eter, die veel tijd, kennis en inzicht vraagt.

MIJN DIEREN EN TERRARIUM

De beide mannetjes, 1,17 en 1,20 m lang en 1250 g zwaar en de beide wijfjes, 1,30 en 1,40 m lang en respectievelijk 2000 en 2300 g zwaar, houd ik in een houten terrarium. De afmetingen zijn 120x60x60 cm (lxbxh). Het waterbassin heeft een inhoud van 15 l. Ter vergroting van het terrariumoppervlak, is er boven het waterbassin een ligplateau aangebracht. De wanden van het terrarium zijn bekleed met polystyrol, dat met gips overgoten is. Het bodemsubstraat bestaat uit turfmo1m. Een 40 Watt gloeilamp, gemonteerd in een bloempot en hangend aan het plafond, zorgt voor zowel het licht als

warmte. De temperatuur bedraagt overdag 28-30°C. 's Nachts wordt de temperatuur geregeld door een 14 Watt verwarmingselement, dat onder het terrarium ligt. Deze zorgt voor een milde luchttemperatuur van 24°C.

DE KWEEK

Elk jaar, van december tot februari, hebben de koningspythons gepaard, echter zonder eiafzetting. Door in 1982 de droge en natte periode van West-Afrika na te bootsen, leek dit nu wel succes te gaan krijgen. Van december tot maart werden de slangen heel droog gehouden, zonder zelfs een gevuld waterbassin en slechts een klein drinkbakje. Van juni tot augustus volgde dan de regentijd, die bestond uit het driemaal per dag besproeien van het terrarium. De overige maanden werden de dieren droog, doch met een gevuld waterbassin, gehouden. Doordat één van de vrouwtjes in omvang sterk toenam ging zij steeds vaker op de rug liggen. Dit wordt ook bij andere drachtige *Boidae* waargenomen. De slang lag hierbij half opgerold op haar rug. In de avond van 6 juni zagen wij hoe de slang met haar lichaamskronkels het turf wegschoof en zo een holte maakte. De volgende morgen konden wij nog net de eiafzetting van het laatste ei zien. Hierna rolde de slang zich met strakke windingen, piramidevormig om de eieren. Spierkontrakties werden niet waargenomen, toch was de temperatuur tussen de eieren ongeveer 33°C en daarmee aanzienlijk boven de omgevingstemperatuur. Afgaande op de, tot onze beschikking staande literatuur, besloten wij de eieren weg te nemen en in een broedstoof onder te brengen. De eieren hadden een gemiddeld gewicht van 85-90 g. De afmetingen waren 7-7,5 cm lang met een doorsnee van 4,5-5 cm. De broedstoof bestond uit twee koelkastdozen. In de zijwanden en deksel waren luchtgaten aangebracht. De bodem was bedekt

met een laag van schuimplastic vlokken waarin een laagje water stond. Een 35 Watt verwarmingselement zorgde voor een temperatuur die tussen de 29 tot 33°C schommelde. In doos I kwamen zes tot een klomp verkleefde eieren en in doos II de overige vier losse eieren. Ondanks een luchtvochtigheid van 100% vielen de eieren sterk in. Hierop besloten we de eieren in doos II voor de helft in turf-molm te begraven. Hierdoor zetten de eieren weer uit. Om de in doos I samengekleefde eieren te kunnen controleren, werden deze niet ingegraven.

HET UITKOMEN VAN DE EIEREN

Afgaande op de literatuur rekenden wij op een inkubatietijd van 100 dagen. Echter, op 3 augustus, 58 dagen na de eiafzetting, was er reeds één jong slangetje te zien en waren in twee andere eieren sneetjes te zien. Op 4 augustus was het eerst tevoorschijn gekomen dier, nog half in de eiholte stekend, dood. Het woog 35 g. In het ei bevond zich nog een grote hoeveelheid eierstruif wat te samen met de eischaal 17 g woog. De beide andere slangen verlieten hun eieren op 4 augustus. Ze hadden een gewicht van 49 g en een lengte van 38 cm. De lege eischaalen wogen 3 g. Op dezelfde datum was er in een ander ei van doos I een snee te zien. Het slangetje was op 5 augustus zichtbaar en verliet 6 augustus het ei. Dit diertje had een gewicht van 28 g en een lengte van 33 cm. Het ei met de voedselresten woog 16 g. Dezelfde dag verliet het vijfde slangetje het ei. Deze had een gewicht van 55 g en een lengte van 38 cm. Het zesde ei was van het begin af aan sterk ingevallen. Het werd geopend en bevatte een goed ontwikkeld doch afgestorven jong. Op 5 augustus waren in doos II de eerste sneden in de eieren te zien waaruit, in tegenstelling tot de eieren in doos I, wat eierstruif droop. Op 6 augustus waren twee kopjes

zichtbaar geworden. Op 7 augustus verlieten deze twee slangetjes hun ei. Ze wogen beide 65 g en hadden een lengte van 38 cm. De eischalen wogen, met wat overgebleven struif, 8 en 10 g. Het derde ei heb ik op 9 augustus geopend. Hierin bevond zich een geheel ontwikkeld jong wat op 13 augustus het ei verliet. Ei nr. 4 stond reeds in den beginne zeer bol, zodat ik vermoedde, dat het ei onbevruucht was. Op 14 augustus besloot ik dit ei te openen. Uit het aangebrachte sneetje droop zeer veel helder vocht. Daar dit niet vies rook liet ik dit ei in de broedstoof. Na 2 uur stak het achtste jong zijn kopje uit het ei. Hieruit bleek dat alle tien de eieren bevrucht waren. Als beste broedmethode bleek het inbedden van de eieren in turfmoel. De eieren die hierin werden uitgebreed kwamen allemaal uit en de jongen waren zwaarder dan die van doos I. Na 14 dagen vervelden de eerste slangen en accepteerden halfwas muizen. We hopen de acht slangen op deze wijze verder groot te brengen. Wij willen tenslotte nog Dhr. Hügli (Zwitserland) voor zijn vele waardevolle tips bedanken.